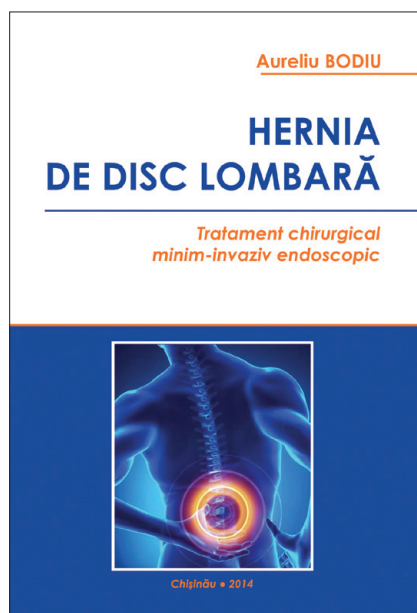

Monografia „Hernia de disc lombară. Tratament chirurgical minim-invaziv endoscopic”

Tipografia Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, 2014, 180 p.

Autor: **Aureliu BODIU**, dr., colaborator științific superior, conferențiar universitar
Institutul de Neurologie și Neurochirurgie, Republica Moldova

Domeniul chirurgiei spinale a fost terenu, în care în ultimii ani au avut loc progrese tehnologice fără precedent. Dintre acestea, cea mai importantă realizare este dezvoltarea tehnicilor miniinvazive spinale. Aceste tehnici au fost promovate de mai mulți cercetători, care le-au nominalizat „chirurgie spinală neinvazivă” sau „chirurgie spinală prin aborduri mici” etc. Metodele diverse,

utilizate în cadrul acestor operații, includ endoscopia, sistemele retractoare tubulare, ghidarea imagistică transcutană etc.

Tendința principală în aplicarea tehnicilor miniinvazive a fost și rămâne asigurarea unui rezultat clinic durabil, care este egal sau superior metodelor standarde existente la moment, dar cu minimalizarea morbidității postoperatorii și a timpului necesar pentru recuperare. Creșterea continuă a numărului de raportări de succese, care vin din centrele specializate sau de la chirurghi cu experiență mare, au dus la sporirea interesului pentru aceste proceduri în cercuri mai largi ale comunității chirurgicale. Unul din obstacolele potențiale în calea răspândirii acestor metode este curba lungă de învățare și necesitatea adoptării unor instrumente și metode noi. În același timp, instrumentarul este perfecționat continuu, iar instrumentele care sunt folosite *astăzi* sunt mai ușor de manipulat decât cele de *ieri* și, posibil, mai greu de manipulat decât cele de *mâine*. În fine, aceste îmbunătățiri progresive vor duce la aceea că tehnicile în cauză vor deveni ușor de însușit, ușor de aplicat și, deci, vor primi o răspândire largă, constituind un standard de tratament.

Monografia recenzată reprezintă o sursă contemporană de informare pentru acei care manifestă interes față de

tratamentul bolilor degenerative ale coloanei vertebrale și, în special, pentru cei interesați de tehnicile miniinvazive contemporane. Lucrarea include un reviu amplu al metodelor miniinvazive care au existat de-a lungul anilor.

Autorul descrie detaliat tehnica chirurgicală, însă descrierea metodei nu se limitează numai la aspectul pur tehnic al procedurii. De asemenea, în monografie sunt discutate indicațiile operatorii, interdependențele dintre localizarea anatomică, aspectul imagistic și corelațiile intraoperatorii. Sunt analizate obiectiv dificultățile, complicațiile posibile și măsurile de management și prevenire a lor.

În studiul efectuat au fost incluși 101 de pacienți cu hernii de disc intervertebral lombar, operați prin metoda miniinvazivă endoscopică. Perioada de catamneză a fost de cel puțin un an, cu o durată medie de 1,4 ani și un diapazon de 1-5 ani.

Pacienții au fost evaluați conform unui șir de criterii clinico-imagistice contemporane. Un accent deosebit în această lucrare a fost pus pe obiectivizarea rezultatelor tratamentului operator prin folosirea scărilor de evaluare a calității vieții, dezabilității funcționale etc. Studiul este efectuat la un nivel metodic și tehnic contemporan. Autenticitatea rezultatelor obținute nu trezesc dubii.

Metodele clinice de cercetare au fost completate cu rezultatele unui examen complex: evaluarea stării generale și statutului neurologic, tomografia computerizată și rezonanța magnetică, radiografiile funcționale etc. Aprecierea unitară a eficacității tratamentului s-a efectuat conform scărilor internațional acceptate.

Lucrarea are ca scop optimizarea tratamentului chirurgical al pacienților cu hernii de disc intervertebral lombar prin aplicarea unor criterii de pronostic al eficienței, evidențierea particularităților de prezentare imagistică a herniei de disc (localizare, tip de rupere, conflict disco-radicular etc.) și rezultate la distanță. Este efectuată o analiză detaliată și este prezentată descrierea particularităților tehnice ale intervenției chirurgicale, recomandările practice și analiza complicațiilor.

Monografia este dedicată neurochirurgilor, neurologilor, medicilor-rezidenți și studenților.

Diomid Gherman, dr. h., profesor, academician
Catedra Neurologie, USMF „Nicolae Testemițanu”